

Териториално статистическо бюро - Североизток
Отдел „Статистически изследвания - Шумен“

ОСНОВНИ ДАННИ ЗА КУЛТУРАТА В ОБЛАСТ ШУМЕН ПРЕЗ 2023 ГОДИНА

Статистическите изследвания на НСИ в областта на културата осигуряват информация за дейността на музеите, театрите, библиотеките, кината, радио - телевизионната програмна дейност и производството на филми.

В обхвата на културните институции се включват музеите, театрите, музикалните колективи (сценичните изкуства) и библиотеките.

Музеи

Към 31.12.2023 г. в област Шумен функционират 4 музея, регистрирани съгласно Закона за културното наследство.

През 2023 г. музеите на областта са посетени от 170.4 хил. посетители, като 10.2 хил. от тях са чужденци, а 23.6 хил. от посещенията са осъществени в дните със свободен вход. В сравнение с 2022 г. общият брой посетители се е увеличил със 17.6%. Регистрирано е и увеличение на чуждестранните посетители - с 25.9%.

Към 31.12.2023 г. наличността на фондовите единици в музеите на област Шумен е 208.5 хил., като 41.9 хил. от тях са електронни.

Персоналът на музеите през 2023 г. в областта е 104 души (92 щатни и 12 извънщатни), като в сравнение с 2022 г. се увеличава с 2.0%.

Сценични изкуства

През 2023 г. в държавния драматично-куклен театър в гр. Шумен са организирани 342 представления, посетени от 26.0 хил. зрители, като спрямо 2022 г. представленията се увеличават с 15.5%, а посещенията нарастват с 20%. Средният брой посетители на едно представление нараства от 73 лица през 2022 година на 76 лица през 2023 г.

През 2023 г. в област Шумен развиват дейност 2 музикални колектива. Представленията на тези колективи намаляват с 18.8%, а посещенията са по-малко с 48.5% в сравнение с 2022 година.

Основни данни за културата в област Шумен през 2023 година

Библиотеки

През 2023 г. в област Шумен броят на библиотеките с фонд над 200 хил. библиотечни единици остава непроменен спрямо предходната година (2). Общият им фонд се състои от 1 032.9 хил. библиотечни документа: книги, продължаващи издания - вестници, списания, бюлетини и др., като в структурата му с най-висок дял са книгите - 84.6% (874.0 хил.).

Регистрираните читатели са 15.5 хиляди. В сравнение с предходната година посещенията се увеличават с 24.1% и достигат 243.4 хиляди.

Заетият библиотечен фонд е 209.9 хил. библиотечни единици.

Кино

През 2023 г. в област Шумен са прожектирани 122 филма, а броят на прожекциите е 2 080. Според националността филмите се разпределят, както следва: 21 български, 23 европейски, 75 от САЩ и 3 от други страни. Броят на зрителите през годината е 22.4 хиляди.

Издателска дейност

Националният статистически институт ежегодно публикува данни за издадените книги и брошури, продължаващите издания (вестници, списания, бюлетини и периодични сборници), както и за електронните публикации. Източник на информацията е Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“, като основните показатели са в съответствие с методологическите препоръки на ЮНЕСКО.

През 2023 г. в област Шумен са издадени 75 книги с тираж 9.9 хил. екземпляра и 27 брошури с тираж 2.7 хил. броя. В сравнение с предходната година броят на издадените книги и брошури намалява със 72 (41.4%), а средният тираж¹ се увеличава от 108 през 2022 г. на 123 през 2023 г., или с 13.9%.

¹ Отношение на общия тираж към броя на издадените книги и брошури.

Методологични бележки

Източник на информацията за дейността на **музеите** е регулярно провеждано годишно наблюдение. Тяхната дейност се характеризира чрез: музейните фондови единици; посетителите; културно-просветната работа; персонала; приходите и разходите и материално-техническата база. В броя на музеите се включват самостоятелните музеи, създадени по реда на чл. 25, ал. 1 и ал. 2 от Закона за културното наследство (обн., ДВ, бр. 19 от 13 март 2009 г.), и извършвали дейност през съответната година.

Сценичните изкуства са предмет на отделно годишно изследване. Единици на наблюдение са театрите, оперите, оперетите, цирковете, музикалните колективи, дружествата и сдруженията, които са организирали и провели рецитали и концерти (естрадни, фолклорни, симфонични, камерни, хорови, на духови оркестри, смесени и други). Тяхната дейност обхваща следните основни характеристики: сцени, места, представления, посетители, постановки по националност на автора, включително нови постановки.

Предмет на годишно статистическо наблюдение е и дейността на **библиотеките** с библиотечен фонд над 200 хиляди единици. Тяхната дейност обхваща следните основни характеристики: библиотечен фонд (книги, продължаващи издания и други библиотечни документи), читатели, посещения, зает библиотечен фонд, персонал, приходи и разходи, компютри, площ на библиотеките.

Дейността на **кината** се обхваща чрез следните основни характеристики: места, екрани, прожекции, зрители, приходи от билети. Не се наблюдават киноklubовете и подвижните кина.

Брошура е непериодично печатно издание с най-малко пет, но с не повече от 48 страници, издадено в страната, което е на разположение на обществеността.

Книга е непериодично излизащ печатен документ с най-малко 49 страници, издаден в страната, който е на разположение на обществеността.

Тираж е общият брой на екземплярите, отпечатани от едно заглавие.

Повече информация и данни от изследванията в областта на културата могат да се намерят на сайта на НСИ (<http://www.nsi.bg/bg/node/3552/>) и в Информационна система ИНФОСТАТ на НСИ (https://infostat.nsi.bg/infostat/pages/module.jsf?x_2=36).